

Stanisław Lem (1921-2006) – patron roku 2021
(bibliografia przedmiotowa opracowana na podstawie zbiorów
Biblioteki Pedagogicznej CEN w Łomży)

Książki, artykuły w książkach

1. **Ambasador polskiej literatury** / Andrzej Wójcik // W: Budowniczości gwiazd / Andrzej Wójcik, Marek Englender. - Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1980. – S. 36-91. Sygnatura: 44096, 44097
2. **Głos Lema : antologia w rocznicę urodzin Stanisława Lema** / Cyran [i in.] ; pod red. Michała Cetnarowskiego. - Warszawa : Powergraph, 2011. Sygnatura: 87038
3. **Groteska w twórczości Stanisława Lema** / Maciej Dajnowski. - Gdańsk : Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2005. Sygnatura: 79316czytelnia
4. **"Kryminały filozoficzne" Stanisława Lema** / Adam Mazurkiewicz // W: Od Lema do Sienkiewicza (z Ingardenem w tle) / pod red. Marzenny Cyzman, Anny Skubaczewskiej-Pniewskiej i Dariusza Brzostka. - Toruń : Wydaw. Nauk. Uniw. M. Kopernika, 2017. - S. 245-260. Sygnatura: 89699
5. **Lem w oczach krytyki światowej** / wybór i oprac. Jerzy Jarzębski. - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1989. Sygnatura: 69658, 69659, 71240
6. **Lem: życie nie z tej ziemi** / Wojciech Orliński. - Wołowiec: Czarne; Warszawa: Agora, 2017. Sygnatura: 89435
7. **Nie być Indiotą. O "Dziennikach gwiazdowych" Stanisława Lema** / Marcin Wołk // W: Od Lema do Sienkiewicza (z Ingardenem w tle) / pod red. Marzenny Cyzman, Anny Skubaczewskiej-Pniewskiej i Dariusza Brzostka. - Toruń : Wydaw. Nauk. Uniw. M. Kopernika, 2017. - S. 225-244. Sygnatura: 89699
8. **O polskiej literaturze fantastycznonaukowej lat 1990-2004** / Adam Mazurkiewicz. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007. Sygnatura: 81511
9. **O poznawaniu świata (jako tekstu) - Lem "versus" Ingarden** / Anna Skubaczewska-Pniewska, Dariusz Brzostek // W: Od Lema do Sienkiewicza (z Ingardenem w tle) / pod red. Marzenny Cyzman, Anny Skubaczewskiej-Pniewskiej i Dariusza Brzostka. - Toruń : Wydaw. Nauk. Uniw. M. Kopernika, 2017. - S. 273-288. Sygnatura: 89699
10. **Okno Kosmosu : (wybrane zagadnienia topiki polskiej prozy fantastycznonaukowej)** / Andrzej Wójcik. - Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1979. Sygnatura: 37351
11. **Powieści fantastyczno-naukowe Stanisława Lema** / Andrzej Stoff. - Toruń: PWN, 1983. Sygnatura: 54447
12. **Stanisława Lema potyczki z konwencją kryminału** / Justyna Tuszyńska // W: Od Lema do Sienkiewicza (z Ingardenem w tle) / pod red. Marzenny Cyzman, Anny Skubaczewskiej-Pniewskiej i Dariusza Brzostka. - Toruń : Wydaw. Nauk. Uniw. M. Kopernika, 2017. - S. 261-271. Sygnatura: 89699

13. **Stereotyp fabularny fantastyki naukowej** / Antoni Smuszkiewicz. – Wrocław : Ossolineum, 1980. Sygnatura: 43103, 44368
14. **Zagłada i gwiazdy : przeszłość w prozie Stanisława Lema** / Agnieszka Gajewska. - Poznań : Wydaw. Nauk. UAM, 2016. Sygnatura: 87982

Artykuły z czasopism

1. **Anno Domini 2021 - scenariusz zajęć w formie gry poświęconych patronom roku** / Gabriela Bonk // Biblioteka w Szkole. – 2021, nr 4, s. 35-41
2. **Appendix** / Bogna Zagórska // Polonistyka. - 2007, nr 7, s. 32-36 [Stanisław Lem: „Wizja lokalna” (fragment): „Rozumowany słowniczek Ziemsko-Ziemski luzańskich i kurlandzkich wyrazów obiegowych oraz synturalnych”. Wskazówki metodyczne dla nauczyciela języka polskiego.]
3. **„Bajki robotów” Stanisława Lema w kl. VI. Propozycje metodyczne** / Jerzy Tarczewski // Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. - 1984/85, nr 3, s. 112-118
4. **Baśniowe gry Stanisława Lema : klasa VI** / Jerzy Tarczewski // Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. - 1984/85, nr 2, s. 66-71
5. **Bóg ateistów : Schulz, Gombrowicz, Lem** / Jerzy Jarzębski // Znak. - 1997, nr 2, s. 17-33
6. **Budowa słowotwórcza i znaczenie nazw środków psychotropowych w opowiadaniach Stanisława Lema „Kongres futurologiczny”** / Julian Mielczarek // Poradnik Językowy. - 2003, nr 9, s. 44-57
7. **Budowniczość** / Małgorzata Szpakowska // Twórczość. - 1997, nr 7, s. 58-67 [Fantastyka literacka Stanisława Lema („Opowieści o pilocie Pirxie”, „Dzienniki gwiazdowe”) i Andrzeja Sapkowskiego]
8. **Czy rewolucja informatyczna?** / Piotr Wielgandt // Polonistyka. – 2000, nr 1, s. 24-31
9. **Czy wierzy pan w duchy, panie Lem? Czy wierzy pan w Boga, panie Lem? Ottonowskie numinosum w prozie Stanisława Lema** / Rafał Nawrocki // Język Polski w Szkole Ponadpodstawowej. - 2019/2020, nr 1, s. 31-47
10. **Dylematy wyzwolonego rozumu** / Bernd Gräfrath // Polonistyka. - 2000, nr 1, s. 10-14
11. **Fantastyka i metafizyka - wersja Stanisława Lema** / Łukasz Kucharczyk // Nowy Napis. - 2021, nr 10, s. 51-61
12. **Humanistyczny wymiar fantastyki Stanisława Lema** / Waław Wawrzyniak // Polonistyka. - 1983, nr 6, s. 403-416
13. **Kompetencje literackie uczniów - diagnoza II etapu edukacyjnego** / Grzegorz Baran // Język Polski w Gimnazjum. - 2014/2015, nr 3, s. 43-60 [Zawiera ankietę dla uczniów kl. III gimnazjum zbudowaną na bazie załączonego tekstu S. Lema "Król Globares i mędracy" z tomu "Bajki robotów".]
14. **Kosmiczne szlaki literatury** / Jolanta Tambor // Polonistyka. - 1989, nr 3, s. 209-215 [Klasa IV szkoły średniej.]
15. **Lektura uzupełniająca: Stanisław Lem: „Opowieści o pilocie Pirxie”** / Danuta Krężlewicz // Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. - 1985/86, nr 6, s. 126-131
16. **Lem wśród innych** / Małgorzata Szpakowska. – Twórczość. – 1995, nr 12, m s. 70-85
17. **Lemiesz futurologiczny czyli Stanisława Lema przygody z przyszłością** / Marek Oramus // Nowy Napis. - 2021, nr 10, s. 13-20 <https://nowynapis.eu/tygodnik/nr-109/artukul/lemiesz-futorologiczny-czyli-stanislaw-lema-przygody-z-przyszloscia>

18. **O religii lub jej braku w twórczości Stanisława Lema** / Paweł Zaborowski // Nowy Napis. - 2021, nr 10, s. 62-75
19. **Opowiadania Stanisława Lema w liceum ogólnokształcącym** / Antoni Smuszkiewicz // Polonistyka. - 1972, nr 5, s. 34-39
20. **Opowiadania Stanisława Lema w szkole podstawowej**/ Piotr Krywak // Język Polski w Szkole dla klas IV-VIII. - 1989/1990, nr 5, s. 452-461
21. **Okna kontaktu : o miejscach, w których powieści Stanisława Lema spotykają się z dyskursami posthumanizmu** / Zuzanna Berendt // Nowy Napis. - 2021, nr 10, s. 39-50
22. **Perspektywa onomastyczna w interpretacji utworu literackiego** / Izabela Domaciuk, Adam Siwiec // Polonistyka. - 2007, nr 7, s. 17-21 [M. in. o języku utworów S. Lema.]
23. **Pisarz z gwiazd: scenariusz słowno-muzyczny** / Barbara Wanda Jachimczak // Biblioteka w Szkole. - 2011, nr 10, s. 28-29
24. **Polonistyczna gimnazjalność a sprawa Lema** / Ewa Nowel // Język Polski w Gimnazjum. - 2009/2010, nr 2, s. 63-77 ("Bajki robotów", "Solaris" - jako przykłady literatury futurologicznej w gimnazjum.)
25. **Potrzeba luster : (z okazji pięćdziesięciolecia Solaris)** / Antoni Smuszkiewicz // Biblioteka : szkolne centrum informacji. - 2011, nr 5, s. 4-9
26. **Pożytek z trzech głów. O smoku Stanisława Lema** / Krzysztof Grudnik // Guliwer. - 2010, nr 1, s. 20-26
27. **Propozycje opracowania utworów Stanisława Lema: "Bajka o maszynie cyfrowej, co ze smokiem walczyła" i "Opowieści o Pilotce Pirxie" w klasie VI** / Danuta Krężlewicz // Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. - 1985/86, nr 6, s. 124-126
28. **Prowokacje Lema** / Kazimierz Kania // Akcent. – 1991, nr 1, s. 56-65
[http://akcentpismo.pl/pliki/archiwum/1991_1\(43\).pdf](http://akcentpismo.pl/pliki/archiwum/1991_1(43).pdf)
29. **Przygotowujemy przedstawienie na podstawie bajki Stanisława Lema „Wielkie lanie” : teatralne szaleństwa klasy VI** / Beata Adamiak // Biblioteka w Szkole. – 1995, nr 5, s. 18-20
30. **Racjonalista i zmysły : o twórczości literackiej Stanisława Lema** / Jerzy Jarzębski // Ruch Literacki. - 1977, z. 2, s. 86-101
31. **Science fiction w klasie szóstej** / Ryszard Jasiński // Język Polski w Szkole: dla klas IV-VIII. - 1991/92, nr 5, s. 61-65
32. **Science fiction a polityka – wersja Stanisława Lema** / Jerzy Jarzębski // Pamiętnik Literacki. – 1983, nr 2, s. 83-113
33. **Stanisława Lema i Brunona Latoura polityki natury** / Piotr Urbanowicz // Nowy Napis. - 2021, nr 10, s. 21-38 <https://nowynapis.eu/tygodnik/nr-109/artykuł/stanisława-lema-i-brunona-latoura-polityki-natury>
34. **Trzy spotkania literatury z teatrem** / Bożena Ciborowska-Lipko // Język Polski w Szkole dla klas IV-VI. - 2006/2007, nr 2, s. 53-80. [Scenariusze dla kl. IV, V i VI: Bajkoteka, czyli wiersze pana Śliwiaka; Miłość niejedno ma imię, czyli w krainie greckich mitów; Wyprawa na Kryonię, czyli historia trzech elektrycyerzy.]
35. **Umysł i nauka wobec chaosu historii w „Czasie neutraconym” Stanisława Lema** / Maciej Płaza // Pamiętnik Literacki. - 2006, nr 2, s. 97-109
36. **Z Lemem „za pan brat” czyli „Bajki robotów” na lekcji języka polskiego w klasie VI** / Grażyna Maszczyńska-Góra // Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. - 1984/85, nr 1, s. 41-50

Recenzje

1. Lem w oczach krytyki światowej / wybór i oprac. Jerzy Jarzębski. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1989. – Rec. Marek Pieczara // Nowe Książki. - 1991, nr 2, s. 44-45
2. Ze Stanisławem Lemem na szlakach fantastyki naukowej / Ryszard Handke. - Warszawa : WSiP, 1991. – Rec. A. Smuszkiewicz // Polonistyka. - 1992, nr 6, s. 371-373
3. Stanisław Lem / Antoni Smuszkiewicz. - Poznań, 1995. – Rec. Marcin Wołk // Nowe Książki. - 1995, nr 10, s. 46-47
4. Rasa drapieżców : teksty ostatnie / Stanisław Lem. - Kraków, 2006. – Rec. Arkadiusz Morawiec // Nowe Książki. - 2006, nr 10, s. 36-37
5. Prognoza rozwoju biologii do roku 2040 : (w maju 1981 roku ogłoszona) / Stanisław Lem. - Kraków, 2000. - Rec. Andrzej Jerzmanowski // Nowe Książki. – 2001, nr 6, s. 77

Bibliografia

Współcześni polscy pisarze i badacze literatury : słownik biobibliograficzny. - T. 5, L-M / oprac. zespół pod red. Jadwigi Czachowskiej i Alicji Szałagan. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1997. - Lem Stanisław, s. 43-56. Sygnatura: 74865b <https://www.rcin.org.pl/dlibra/publication/80231/edition/61431>

Polecamy

Bezpłatne e-booki z utworami Stanisława Lema dostępne w Cyfrowej Bibliotece Narodowej POLONA:

- „Terminus” z „Opowieści o pilocie Pirxie”
- „Nowa Kosmogonia” z „Doskonałej próżni”
- „Tragedia pralnicza” z „Dzienników gwiazdowych”
- „Maszyna Trurla” z „Cyberiady”
- „Bajka o królu Murdasie’ z „Bajek robotów”
- fragment z wykładu „Golem XIV” - „O ewolucji’
- zbiór esejów „Dialogi”
- esej „Philip K. Dick, czyli fantomatyka mimo woli” z tomu „Fantastyka i futurologia”

<https://polona.pl/collections/institutions/24/rok-stanislawalema,NTU1OTMwODM1Mjk1OTg5MzQwMw/?sort=score%20desc>

Oprac. Bożena Malinowska
Biblioteka Pedagogiczna
Centrum Edukacji Nauczycieli w Łomży
2021 r.